

Talouden toteuma tammikuu - lokakuu 2024

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 325
303/02.02.02/2024

Valmistelija

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Vuosi 2024 lähti liikkeelle talouden kannalta melko tahmeasti, mutta kevään kuluessa tuli näkyviin joitakin valonpilkahduksia talouden elpymisen suhteen. Taantuma selätettiin joku aika sitten, mutta talouskasvu on vielä vaatimatonta. Rakentaminen on edelleen hiljaista etenkin asuntorakentamisen osalta, vaikka pientä piristymistä asuntomarkkinoilla on havaittavissa korkotason laskiessa. Työttömyys on kasvanut hiljalleen, ja kesän aikana avoimien työpaikkojen määrä romahti. Tämä ei ole hyvä merkki talouden elpymisen kannalta.

Kuntarahoituksen suhdanne-ennusteen mukaan vasta vuonna 2025 on odotettavissa talouden suurempaa piristymistä. Kuluttajien ostohalukkuutta rajoittaa edelleen korkea korkotaso, vaikka korot ovat jo hieman laskeneet. Arvonlisäveron korotus 1.9.2024 alkaen jarruttaa kuluttajien käyttäytymistä. Teolliset investoinnit ovat edelleen jäissä, mutta positiivisia uutisia niiden suhteen toivotaan saatavan piakkoin. Työmarkkinatilanne ei tällä hetkellä helpota talouden elpymistä.

Vuosi 2024 on kuntien ensimmäinen uusi normaali vuosi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vuoden 2023 ylimääräiset verotulohännät jäivät historiaan, ja nyt pitää tulla toimeen pienemmillä verotuloilla. Taantumasta huolimatta työllisyys on pysynyt kohtuullisen hyvänä, ja se pitää kunnallisveron tuoton tasaisena. Yhteisöveron ennakoiden maksu on vähentynyt, ja se kertoo yritysten aiempaa heikommasta tilanteesta. Kiinteistöveroä tilitetään vaihtelevasti eri vuosina, joten kuukauden eivät sen osalta ole täysin vertailukelpoisia. Maksuvalmiusraportista on nähtävissä, että kesäkuukausina kassavarat pienenivät, mutta ovat taas vahvistuneet syksyn aikana.

Toimintatuotoissa lokakuun toteutuma on hieman keskimääräistä toteutumaa (83,3 %) parempi. Tukien ja avustuksia sekä muita tuottoja on saatu enemmän kuin keskimääräinen toteutuma. Tukien ja avustusten suurta toteutumaa selittää omalta osaltaan hankerahojen siirto vuodelta 2023. Sen sijaan myyntituotot laahaavat edelleen perässä keskimääräistä toteutumaa. Maksutuotot ovat kirineet yli keskimääräisen toteutuman; tähän vaikuttaa maankäyttömaksujen tuloutus.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen kehitys on rauhoittunut kevään lukemista, ja lokakuun lopun toteutumassa ne näyttävät olevan jopa alle keskimääräisen toteutumaprosentin. Sivistyspalveluissa on ylitystä, mutta muut toimialat paikkaavat. Samoin palvelujen ostojen ja aineiden sekä tarvikkeiden ostot ovat alle keskimääräisen toteutuman. Avustukset jäänevät reilusti alle talousarvion, mutta muut kulut ovat toteutuneet jo lähes talousarvion mukaisesti. Tosin tässä erässä eurot ovat pieniä.

Verotulot ovat toteutuneet hieman yli keskimääräisen toteutuman. Samoin valtionosuudet ovat toteutuneet hieman keskimääräistä toteutumaa

parempina. Valtionosuuspäätöksiin tuli muutoksia kesällä ja valtionosuudet kasvavat niiden johdosta jonkin verran.

Rahoituksen erät toteutuvat pääosin loppuvuodesta, ja korkokulut ovat edelleen plusmerkkiset, koska lainaa ei ole. Lainanotolle ei ole ollut vielä tarvetta, mutta tilannetta tarkkaillaan jatkuvasti.

Poistot ovat toteutuvat lähes talousarvion mukaisina.

Näiden jälkeen tulos tammi-lokakuulta on 5,6 miljoonaa euroa positiivinen, eli se ylittää talousarvion tavoitetason.

Investointien toteutuma on lokakuun lopussa 79,9 % alkuperäisen talousarvion investointitasosta. Investoinneissa saadaan ottaa rivakka loppukiri, mikäli aiotaan toteuttaa kaikki muutetun talousarvion yli 19 miljoonan euron investoinnit. Investointien toteutuminen ratkaisee myös mahdollisen lainannostotarpeen.

Lokakuun lopun toteutumatiedot antavat jo suuntaa loppuvuoden kehityksestä. Selvää on, että vuosi 2024 on taloudellisesti edellisiä vuosia tiukempi, kun kertaluonteiset, kuntataloutta vahvistaneet erät jäivät historiaan.

Talouden toteutuma 10/2024, maksuvalmiusraportti 10/2024 sekä verotulotilitykset tammi-marraskuulta 2024 ovat liitteinä.

Liitteet 1–3, KH 2.12.2024

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Kokouskäsittely

Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi asian tiedokseen.